

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 4. juni 2010

Sag 325/2009

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Jakob Juul, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 13. marts 2009 og af Østre Landsrets 2. afdeling den 7. september 2009.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Torben Melchior, Peter Blok, Per Walsøe, Asbjørn Jensen og Hanne Schmidt.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse, således at frakendelsen af førerretten gøres betinget.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

T har til støtte for sin påstand om betinget frakendelse efter færdselslovens § 126, stk. 2, gjort gældende, at det efter landsrettens bevisvurdering må lægges til grund, at han ikke har haft forsæt til, at bilen skulle komme i bevægelse, eller at hans forsæt i hvert fald ikke rakte længere end til at køre bilen nogle få meter med henblik på at sikre, at den var i køredygtig stand og dermed kunne hentes af en kollega. Allerede af denne grund foreligger der særlig formildende omstændigheder.

Endvidere kan hans personlige forhold også uafhængigt af omstændighederne ved kørslen begrunde en betinget frakendelse af førerretten. Det må antages, at han ved en ubetinget fra-

kendelse vil blive opsagt fra sin stilling hos Danske Legepladser A/S. Dette vil være særligt belastende for ham, idet han på grund af en whiplash-skade, som han pådrog sig ved et færdselsuheld i 1999, ikke kan påtage sig fysisk krævende arbejde. Han vil derfor få meget svært ved at finde anden beskæftigelse, hvilket vil få betydelige konsekvenser for ham selv og for hans samlever og deres to børn.

Anklagemyndigheden har anført, at der hverken som følge af omstændighederne ved forsøget på kørsel eller som følge af T's personlige eller arbejdsmæssige forhold er grundlag for betinget frakendelse af førerretten. Det må efter landsrettens bevisresultat lægges til grund, at tiltalte havde forsæt til at føre bilen og dermed bringe den i bevægelse, og det kan ikke lægges til grund, at han kun havde til hensigt at føre bilen få meter. Forsøget på at føre bilen fandt sted på almindelig vej.

Forarbejderne til færdselslovens § 126, stk. 2, medfører, at konsekvenserne for tiltalte af en frakendelse af førerretten ikke bør tillægges selvstændig betydning, bl.a. fordi en sådan ordning kan være vanskelig at administrere og ville kunne føles vilkårlig. Betinget frakendelse kommer derfor kun på tale, hvor frakendelsen på grund af fysiske eller psykiske handicap vil medføre begrænsninger i den pågældendes bevægelsesfrihed og dermed ramme unormalt hårdt, hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag. Det er heller ikke godtgjort, at tiltalte vil miste sit arbejde, eller at han ikke kan få anden beskæftigelse.

Retsgrundlag

Bestemmelsen i færdselslovens § 126, stk. 2, om betinget frakendelse under særlig formildende omstændigheder i tilfælde, hvor frakendelse ellers skulle ske ubetinget, er senest affattet ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel mv.). Loven bygger på betænkning nr. 1448/2004 om sanktioner for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden.

I betænkningen side 88 f. anføres om gældende ret forud for lovændringen:

”6.1.2.2. Formildende omstændigheder

Efter færdselslovens § 125, stk. 2, kan der ske betinget frakendelse i stedet for ubetinget frakendelse for spirituskørsel, hvis der foreligger særlig formildende omstændigheder. Det samme gælder efter færdselslovens § 126, stk. 3, i tilfælde, hvor der eller skulle være sket ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 2, jf. ovenfor afsnit 6.1.1.2.

Bestemmelserne er anvendt, hvor der alene har været tale om kørsel over en meget kort strækning, jf. f.eks. UfR 1992.899 (V), UfR 1984.1012 (V) og UfR 1979.653 (V). Der er også antaget at foreligge særlig formildende omstændigheder i tilfælde af spiritus- eller promillekørsel i form af forsøg, hvor mulighederne for at forsøget ville lykkes, må anses for helt urealistiske, jf. f.eks. UfR 1984.228 (Ø). Endvidere er der antaget at foreligge særlig formildende omstændigheder, hvor betingelserne for frifindelse begrundet i nødret ikke er fundet opfyldt, men de omstændigheder, der begrunder, at spiritus- eller promillekørslen har fundet sted, dog gør kørslen forståelig eller undskyldelig, jf. f.eks. UfR 1991.47 (Ø).

Omstændigheder, der ikke vedrører selve kørslen, vil normalt ikke blive anset som særlig formildende omstændigheder efter færdselslovens § 125, stk. 2, eller § 126, stk. 3.

I de senere år har landsretterne dog i enkelte tilfælde lempet frakendelsen i forhold til de sædvanlige retningslinjer i tilfælde, hvor den pågældende på grund af alvorlige fysiske eller psykiske handicaps har været stærkt afhængig af sit kørekort.”

Af bemærkningerne til § 126, stk. 2, i lovudkastet i betænkningen side 203 fremgår bl.a.:

”...Lovudkastets forslag til § 126, stk. 2, svarer til bestemmelserne i færdselsloven § 125, stk. 2, § 125 a, stk. 2, og § 126, stk. 3. Der tilsigtes ingen ændringer i det hidtidige anvendelsesområde eller udmålingsniveau efter bestemmelserne.”

Justitsministeriet har i forslaget til lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (lovforslag nr. L 7, Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, side 116) tilsluttet sig udvalgets synspunkter og overvejelser, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Supplerende sagsfremstilling

Om T's personlige forhold er det bl.a. oplyst, at han er uden uddannelse. Ved et færdselsuheld i 1999 pådrog han sig en whiplash-skade, der medførte, at han i længere tid var uden arbejde. Arbejdsskadestyrelsen fastsatte i oktober 2000 méngraden efter skaden til 10 % og erhvervs-evnetabet til 15 %.

I 2005 deltog han i et arbejdsprøvningsforløb, hvorefter han fik ansættelse i et fleksjob i et smedefirma fra den 1. september 2005 med en ugentlig arbejdstid på 25 timer. Fra den 1. maj 2006 fik han et fleksjob som lagerarbejder i et køkkenfirma med en ugentlig arbejdstid på 25-30 timer. Han måtte opgive arbejdet på disse arbejdspladser, fordi det var for fysisk krævende.

Siden 1. marts 2007 har T været ansat i et fleksjob hos Danske Legepladser A/S som tømrer/snedkerarbejdsmand med en arbejdstid på 25-30 timer pr. uge. Han har siden november 2009 fungeret som tillidsrepræsentant i denne virksomhed. Det fremgår af firmahåndbogen for virksomheden, at kørekort er påkrævet for de ansatte.

Højesterets begrundelse og resultat

Tre dommere – Per Walsøe, Asbjørn Jensen og Hanne Schmidt – udtaler:

Landsrettens dom må efter vores opfattelse forstås således, at landsretten har fundet det bevist, at T havde til hensigt at køre bilen.

Der foreligger ikke oplysninger om T's hensigt med forsøget på at køre, som giver grundlag for at anse overtrædelsen for at være begået under særlig formildende omstændigheder.

Heller ikke risikoen for, at T vil miste sit arbejde, eller det, der i øvrigt er oplyst om hans personlige forhold, kan – på baggrund af det tilsigtede snævre anvendelsesområde for færdselslovens § 126, stk. 2 – føre til, at førerretten alene frakendes betinget.

Vi stemmer derfor for at stadfæste dommen.

Dommerne Torben Melchior og Peter Blok udtaler:

Det kan give anledning til tvivl, om landsretten ligesom byretten har taget stilling til T's forklaring om, at han ikke havde til hensigt at køre bilen. Rettens præmisser kan efter vores opfattelse – som én af flere muligheder – forstås således, at retten har anset det for tilstrækkeligt til domfældelse for spirituskørsel, at T havde sat sig på førersædet og drejet på tændingsnøglen, uanset om formålet som af ham forklaret alene var at vise buschaufføren, at vognen ikke kunne starte. Da der imidlertid kun foreligger spirituskørsel i form af forsøg på at føre et motordrevet køretøj, hvis den pågældende har haft forsæt til at køre, består der efter vores opfattelse en væsentlig uklarhed vedrørende grundlaget for domfældelsen.

Vi stemmer derfor for at ophæve landsrettens dom og hjemvise sagen til fornyet behandling ved landsretten.

Når det i overensstemmelse med flertallets forståelse af landsrettens dom skal lægges til grund, at T havde til hensigt at køre bilen, er vi af de grunde, der er anført af flertallet, enige i, at der ikke er grundlag for i medfør af færdselslovens § 126, stk. 2, at gøre førerretsfrakendelsen betinget.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

Efter omstændighederne finder Højesteret, at statskassen bør betale sagens omkostninger for Højesteret.

T's førerret har under sagens behandling været inddraget fra den 7. september 2009 til den 13. januar 2010.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.